

Sobre els models de gestió de les infraestructures

a l'hora de fer un plantejament sobre la gestió dels serveis públics cal considerar la incidència en el conjunt del Camp de Tarragona de tres nivells d'infraestructures: les de titularitat estatal, les que són competència de la Generalitat i, finalment, les pròpies de l'administració local.

Pel que fa a les infraestructures de titularitat estatal —port de Tarragona, aeroport de Reus i xarxa ferroviària de RENFE—, les expectatives d'un canvi en les formes de gestió de l'administració central o un traspass en favor de la Generalitat, o, fins i tot, l'obertura a la participació de l'empresa privada, són encara en una fase embrionària.

Infraestructures de titularitat estatal

Mentre no arriben els canvis polítics i legislatius que han de concretar aquestes potencials transformacions en les formes de gestió de les grans infraestructures, s'ha anat obrint la porta a la coordinació i la col·laboració amb les empreses privades lligades al territori i als ajuntaments. Així, existeix, des de l'any 1992, l'Agrupació per a la Promoció del Port de Tarragona (APPORT), una agrupació d'interès econòmic creada a l'empara de la Llei 12/1991, de 29 d'abril, que regula aquestes entitats mercantils. Integren l'APPORT, a més de la Societat Estatal d'Estiba i Desestiba del Port de Tarragona, l'Associació Provincial d'Empreses Estibadores de Tarragona, les cambres de comerç de la província de Tarragona, la Confederació Empresarial de la Província de Tarragona i una llarga llista d'empreses usuàries del port. Les administracions territorials hi estan representades pels ajuntaments de Valls, Tarragona, Reus, Constantí, la Selva del Camp i Vila-seca, a més dels consells comarcals del Baix Camp i el Tarragonès i la Diputació Provincial.

L'objecte d'aquesta agrupació d'interès econòmic és la coordinació d'actuacions

conjunes dels socis en pro de l'activitat del port de Tarragona. Això vol dir que es tracta d'un organisme de col·laboració voluntària sense facultats públiques d'intervenció en les competències de l'Autoritat Portuària. Cal valorar la seva existència, més que per les seves capacitats reals, per la voluntat d'integració amb el sector privat i les diverses administracions presents al territori d'influència d'una gran infraestructura esta-

Cal destacar la planta de compostatge de matèria orgànica de Botarell, que ja atén el servei de recollida selectiva dels municipis del Baix Camp i alguns del Tarragonès, i que pot esdevenir una infraestructura d'ús compartit pel conjunt de les tres comarques del Camp de Tarragona

tal. En aquesta línia està en estudi la creació d'una agrupació d'interès econòmic de característiques similars a l'anterior, però referida a l'aeroport de Reus, promoguda per la Generalitat de Catalunya i destinada previsiblement a incorporar també el sector empresarial privat i els ajuntaments de la seva àrea d'influència.

És aviat encara per crear algun organisme o fórmula de participació vinculada a aquest territori i relacionada amb la influència que hi pugui tenir el tren de gran velocitat o, més en general, el sistema de transport ferroviari actualment encara de titularitat estatal.

Desplegament territorial dels serveis de la Generalitat

Pel que fa a les fórmules de prestació de serveis gestionats per la Generalitat en aquest territori, destaca en primer lloc el Consorci d'Aigües de l'Ebre, creat per la Llei 98/1981, amb la finalitat de donar solució a les necessitats d'abastament urbà i industrial d'aigua que es produeixen al Camp de Tarragona, integrat per la Generalitat de Catalunya i diversos ajuntaments i indústries químiques. Tot i la referència al Camp de Tarragona que fa la seva llei de creació, el seu àmbit d'actuació supera aquest espai, raó per la qual no es pot considerar un instrument idoni d'articulació territorial. D'altra banda, l'heterogeneïtat de la seva composició li confereix una naturalesa jurídica no prou definida amb una doble vessant: una de pública i subjecta per tant al dret administratiu, i una altra de privada, subjecta al dret civil i mercantil.

La regla general, però, és la utilització de l'administració perifèrica de l'administració de la Generalitat, els organismes autònoms i les societats mercantils que en depenen. Únicament en matèria de gestió de residus, la Junta de Residus participa en els consorcis creats per a la gestió dels residus municipals amb els consells comarcals del Baix

Foto T. Van der Meulen

Camp i l'Alt Camp. Cal destacar per la seva rellevància i el seu caràcter innovador la planta de compostatge de matèria orgànica de Botarell, que encara és en la fase inicial de desplegament productiu, però que ja atén el servei de recollida selectiva dels municipis del Baix Camp i alguns del Tarragonès, i que pot esdevenir una infraestructura d'ús compartit pel conjunt de les tres comarques del Camp de Tarragona.

Un pas significatiu en aquesta línia és el conveni de col·laboració signat entre la Junta de Residus, el Consorci per a la Gestió dels Residus Municipals del Baix Camp, el Consell Comarcal del Tarragonès, el Consell Comarcal de l'Alt Camp i la Mancomunitat Intermunicipal d'Incineració dels Residus Urbans del Camp de Tarragona, en data 13 de novembre de 1995, pel qual s'establien les bases per a la coordinació de la gestió de residus municipals que desenvolupen cadascuna de les parts i l'optimització de les ins-

tal·lacions de tractament de residus, racionalitzar el seu ús conjunt per tal de reduir-ne els costos i minorar l'impacte ambiental del seu funcionament.

La realitat actual és que el Camp de Tarragona no ha estat concebut des de la Generalitat com un àmbit integrat pel desenvolupament de serveis i infraestructures, com ha estat el cas de les terres de l'Ebre, que disposen d'un organisme autònom específic, l'Institut per al Desenvolupament de les Comarques de l'Ebre, adscrit al Departament de Política Territorial i Obres Públiques, que té com a missió l'elaboració de plans sectorials orientats al creixement d'aquelles comarques.

L'articulació dels serveis locals compartits entre diversos ajuntaments

Existeixen en aquestes comarques algunes experiències significatives de gestió de ser-

veis locals compartits entre diversos ajuntaments, com és el cas de la Mancomunitat del Camp, que gestiona el mercat de majoristes de fruita i verdura, integrada pels ajuntaments de Reus i Tarragona.

També cal referir-se a la Mancomunitat d'Incineració dels Residus Urbans que associa els municipis de Cambrils, Constantí, Reus, Salou, Tarragona, Valls i Vila-seca amb l'objecte de gestionar la planta incineradora de residus urbans amb recuperació d'energia, construïda per la Mancomunitat, i destinada a atendre les necessitats d'eliminació de residus dels municipis associats i d'altres de l'àrea als quals també presta el seu serveis.

Una altra iniciativa ve constituïda per la societat Reus Desenvolupament Econòmic SA, que té per objecte el foment de l'activitat econòmica i la generació d'ocupació, mitjançant la promoció, el suport i la participació econòmica i social que contribueixin

al desenvolupament de l'entorn socioeconòmic i la potenciació d'iniciatives generadores de riquesa i ocupació en general, en qualsevol dels sectors econòmics.

Formen part de l'accionariat d'aquesta empresa, juntament amb l'Ajuntament de Reus, els de la Selva del Camp i Falset, el Consell Comarcal del Baix Camp i la Cambra de Comerç de Reus, raó per la qual el seu àmbit territorial depassa l'estrictament municipal.

Un cas similar és el del Grup d'Assistència Sanitària i Social SA i el de Gestió Comarcal Hospitalària, que tenen per objecte la gestió de serveis sanitaris, hospitalaris, assistencials i preassistencials.

Com ja s'esmentava en fer referència a la societat Reus Desenvolupament Econòmic SA, l'àmbit territorial en el qual desenvolupen la seva activitat Gestió Comarcal Hospitalària SA, que gestiona l'Hospital de Móra d'Ebre, i el Grup d'Assistència Sanitària i Social SA, supera el purament municipal. En el capital d'aquesta darrera participen, a més de les societats ja referenciades dependents de l'Ajuntament de Reus, fins a quatre ens locals (el Consell Comarcal del Baix Camp, el del Baix Ebre, el de la Ribera d'Ebre i el de la Terra Alta), una societat municipal pertanyent a l'Ajuntament d'Amposta i la Fundació Hospital de la Santa Creu de Tortosa.

Entroncant amb l'àmplia zona geogràfica que cobreix l'àmbit territorial propi dels titulars del seu capital, el Grup d'Assistència Sanitària i Social SA preveu en els seus estatuts, a més dels òrgans legalment establerts, la constitució d'un consell rector, que actua com a òrgan consultiu, en el qual s'integren els membres del Consell d'Administració i dos representants de cada un dels ens titulars del capital de la societat, que recauen en càrrecs electes (regidors o consellers comarcals) dels ens locals o els ens dependents dels ens locals que participen en el seu capital.

La realitat actual és que el Camp de Tarragona no ha estat concebut des de la Generalitat com un àmbit integrat pel desenvolupament de serveis i infraestructures, com ha estat el cas de les terres de l'Ebre

■ JAUME RENYER

PROFESSOR DE

DRET ADMINISTRATIU DE LA URV